

Cartea lui Pablo constituie o lectură interesantă și bine argumentată. Ea ne oferă, într-o fericită sinteză, fundamente teologice scripturistice și studii de caz sugestive. Constituie o contribuție importantă la literatura creștină despre suferință, accesibilă publicului larg, mai ales pentru că oferă o perspectivă psihologică.

Dominic Beer, psihiatru consultant și conferențiar la NHS și la University of London, autor al lucrării *Mad, Bad and Sad: A Christian Approach to Antisocial Behaviour and Mental Disorder*

Această carte poate fi o sursă de mângâiere pentru toți aceia pentru care viața înseamnă țepușe adânc înfipite în carne. Aici vor găsi un sortiment bogat de învățături biblice, povețe pastorale înțelepte și sfaturi pertinente, născute dintr-o experiență personală și dintr-o atentă cercetare a Scripturii.

Lindsay Brown, fost secretar general al IFES

Pablo este un lider creștin cu experiență și un psihiatru practician, iar aceste două atuuri ale sale sunt evidente în această carte cu totul aparte. Este o lucrare biblică profundă, utilă, emoționantă și încurajatoare.

Lady Elizabeth Catherwood

Martinez reflectează asupra experiențelor sale profunde ca psihiatru, lider creștin și tovarăș de suferință și surprinde, în această admirabilă carte, lucrurile cele mai bune care i s-au întâmplat. *Țepușa din carne* îmbină în mod inegalabil experiența profesională de clinician, cu suferința personală și solida reflecție teologică. Vădește o deosebită coerență explicativă a concepției biblice despre lume și viață, prezentându-i cititorului puterea transformatoare a Evangheliei harului. O recomand cu căldură.

pastor Richard Cunningham
director, UCCF The Christian Unions

Pablo Martinez chiar înțelege durerea care însoțește țepușa din carne și scrie cu claritate, convingere și înțelepciune de sus. Dacă vreți să scăpați de descurajarea sau chiar de disperarea cauzate de

o grea suferință din viața dumneavoastră, această carte succintă, dar profundă vă va deschide o nouă cale a speranței și vă va oferi un ajutor practic. O recomand fără ezitare!

Joni Eareckson Tada, JAF International Disability Center

Cu siguranță, apostolul Pavel și-a dorit anume să fie ambiguu atunci când a evitat să precizeze despre care „țepușă în carne” era vorba. Să fi fost o boală fizică sau psihică, o tendință frecventă sau o relație dificilă?

Indiferent de ce o fi fost, fiecare dintre noi avem țepușa noastră, iar doctorul Pablo Martinez este omul dispus să ne ajute. El scrie nu numai dintr-un punct de vedere teologic și nici doar din experiența lui de psihiatru, ci și ca unul care a avut de suferit la maturitate din cauza unei țepușe pe care Dumnezeu nu i-a luat-o.

Martinez își folosește experiența pentru a ne mângâia, arătându-ne din ce anume constă remediul – acceptare, har, perseverență și speranță.

dr Andrew Fergusson, director al Communications, Christian Medical Fellowship și autor al lucrării
Hard Questions about Health and Healing

Această carte bună analizează ceea ce Scriptura numește „țepușă în carne”. Este o contribuție valoroasă la înțelegerea efectelor pe care le au problemele fizice, sociale și psihologice cronice asupra persoanelor și asupra comunităților. Scopul ei este să ne arate cum putem beneficia de pace și de creștere personală într-o situație care nu se mai poate schimba, înțelegând-o altfel. Martinez cercetează cu atenție ce spune Scriptura în această privință și ne dă indicații prețioase, făcându-ne să privim problemele diferit. Faptul că el însuși suferă de o boală fizică cronică încă de la vârsta de 18 ani conferă acestei lucrări o mai mare credibilitate: el scrie în cunoștință de cauză.

Principala calitate a acestei cărți este faptul că începe cu povestea autorului și se termină cu mărturiile care redau pe scurt, într-o formă narativă, felul în care anumite persoane, împreună cu susținătorii lor din comunitate, au învățat să accepte situația și să-i găsească o semnificație pozitivă.

Înainte de mărturiile finale sunt șase capitole care îl ajută pe cititor să ajungă la o nouă înțelegere a inamicului credinței noastre, la căi de acceptare a problemei și, în ultimă instanță, la o nouă înțelegere a harului lui Dumnezeu și a puterii în slăbiciune. Acestea abundă de unele învățături biblice și altele bazate pe experiențe, culminând cu faptul că țepușa se transformă în cu totul altceva: un mod diferit de a ne raporta la Dumnezeu. La final, există un glosar de termeni medicali foarte util și o listă mai lungă de referințe.

Există o atât de mare bogăție a detaliului în această carte, încât a trebuit să scriu un rezumat pentru fiecare subtitlu din fiecare capitol, dar am ajuns să înțeleg că am învățat ceva ce îmi va fi de folos toată viața în relația mea cu persoanele bolnave și cu cei din preajma lor.

Marjory F. Foyle
psihiatru consultant pentru misiunile internaționale

După o analiză minuțioasă a ceea ce constituie „țepușa” în experiența noastră și a diverselor moduri în care putem reacționa față de aceasta, Martinez dă glas propriului nostru instinct: „De ce? De ce eu?” Tot el ne explică nevoia de a învăța cum să ne „ațintim ochii spre stele”, în întunericul nopții suferinței, în ceața furtunilor vieții. Apoi putem primi mângâierea lui Dumnezeu, chiar și fără să mai cerem răspunsuri. Atât de mulți dintre marii ucenici ai lui Dumnezeu – Moise, David, Ieremia – au cunoscut durerea țepușelor. Mă regăsesc și eu printre ei și împărtășesc și eu această poveste. Acum pot, într-adevăr, să Îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru modelarea „ulciorului de lut”, făcută cu mâinile Sale. Firește, eu cred că, dacă este să fim îngăduitori cu țepușele personale, „în acceptare stă pacea”. Atunci când trecem prin tunelul întunecat pe care ni-l deschide țepușa, avem nevoie de strălucirea deplină a gloriei lui Dumnezeu pe chipul lui Isus Cristos, pentru a ne transforma în oameni „mai mult decât biruitori”. Atunci când acceptăm privilegiul de a fi transformați, de mâinile lui Dumnezeu, în chipul Fiului Său – care este, în ultimă instanță, unul dintre motivele pentru care suferim –, probabil că țepușa nu ne va fi luată și nici nu ni se vor da lămuriri în privința ei, dar vom ajunge, probabil, să acceptăm harul dumnezeiesc care ne-a rânduit respectiva țepușă, ba chiar să spunem: „Mulțumesc, Dumnezeule, că mi-ai încredințat această țepușă, chiar dacă niciodată nu mi-ai spus de ce!”

Helen Roseveare, medic misionar (pensionat)

Una dintre cele mai mari provocări pentru creștini la nivelul gândirii și al sentimentelor lor, atât în ce-i privește pe ei, cât și pe alții, este raportarea la problema durerii. Aici, Pablo Martinez își aduce aportul de pe diverse poziții: în calitate de credincios, psihiatru și ca unul afectat de o suferință îndelungată și amenințat cu orbirea. Cartea aceasta care este cât se poate de întemeiată din punct de vedere biblic este scrisă cu limpezime și umor. O recomand din toată inima ca pe o „fiică” a *Problemei durerii* a lui C.S. Lewis, zămislită în secolul XXI. De pe poziția sa de om care a luptat ani de zile cu propria suferință și întemeiat pe cunoașterea și înțelegerea Scripturii, mai cu seamă a personajelor biblice, Pablo scrie inspirat de ceea ce a observat și a folosit în ajutorarea pacienților. Capitolul său despre acceptare este cât se poate de practic, iar autorul nu se mulțumește deloc cu clăbucii unei gândiri pozitive simpliste. E uimitor de perspicace și pătrunzător în tot ceea ce spune. Deși scrie mai cu seamă pentru creștini, toți cei care trec prin suferință sau care au pe cineva care suferă vor găsi îmbărbătare în această carte. Nimic nu mă reține să le-o trimit prietenilor mei care se confruntă cu durerea, indiferent dacă sunt credincioși sau nu. Iată o altă contribuție valoroasă din partea cuiva care a ajutat deja Biserica prin lucrările sale anterioare.

Andrew Sims, profesor emerit de psihiatrie, Universitatea din Leeds; fost președinte al Royal College of Psychiatrists

ȚEPUSA
,
din CĂRNE

TEPUȘA , *din* CĂRNE

Cum să găsești putere și speranță în mijlocul suferinței

Traducere de Daniel Fărcaș

Pablo Martínez

Casa Cărții, Oradea
2014

© Pablo Martinez 2007

Toate drepturile rezervate. Apărută în limba engleză cu titlul *A Thorn in the Flesh*. Tradusă și tipărită cu permisiunea Inter-Varsity Press, Nottingham, Marea Britanie.

Toate drepturile asupra ediției în limba română aparțin editurii Casa Cărții. Orice reproducere sau selecție de texte din această carte este permisă doar cu aprobarea în scris a editurii Casa Cărții, Oradea.

Citatele biblice sunt luate din Sfânta Scriptură, traducerea Dumitru Cornilescu, cu excepția celor precizate.

Alte versiuni folosite:

NKJV – New King James Version

NASB – New American Standard Bible

NIV – New International Version

AMP – Amplified Bible

Țepușa din carne: cum să găsești putere și speranță în mijlocul suferinței
de Pablo Martinez

Copyright © 2014 Casa Cărții

OP 2, CP 30

410670, Oradea

Tel./Fax: 0259-469 057; 0359-800 761; 0728-874 975

E-mail: info@ecasacartii.ro

www.ecasacartii.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MARTINEZ, PABLO

Țepușa din carne / Pablo Martinez ; trad.: Daniel Fărcaș. -

Oradea : Casa Cărții, 2014

ISBN 978-606-732-002-2

I. Fărcaș, Daniel (trad.)

2

Traducerea: Daniel Fărcaș

Editarea: Fidelia Stroie

Corectura: Timeia Viman

Tehnoredactarea: Vasile Gabriel

Coperta: Marius Bonce

Tiparul executat la Findata srl, Oradea, www.findata.eu

Cuprins

Mulțumiri	11
Cuvânt-înainte	13
Introducere	15
1. Țepușa lui Pavel și țepușa noastră: cum să-ți identifice dușmanul	19
2. Țepușa dureroasă: lupta cu Dumnezeu și lupta cu tine însuși	45
3. Acceptarea: arma de căpătâi în lupta cu dușmanul	87
4. „Când sunt slab, atunci sunt tare”: harul lui Dumnezeu și puterea în slăbiciune	121
5. Îngerii de pe cale: dragostea vindecătoare	145
6. Cum să-ți redobândești bucuria vieții: valori noi pentru o altfel de viață	167
Apendice 1: Mărturii personale	197
Apendice 2: Tipuri de țepușe	243
Apendice 3: Glosar de termeni medicali	245
Note	247

Mulțumiri

Această carte se datorează câtorva oameni deosebiți. Aș vrea să îmi exprim mai întâi gratitudinea față de James și Joyce Philips care au petrecut ore în șir ca să traducă cea mai mare parte a manuscrisului în limba engleză. Mulțumirile mele sincere se îndreaptă și spre cei care și-au adus aportul la obținerea mărturiilor personale sau la traducerea acestora în engleză: Debbie Vila, Roger Marshall, Jonathan Dawson și Birthe Munck-Fairwood.

Le datorez mulțumiri și celor care au parcurs manuscrisul și au formulat comentarii utile. Dintre aceștia, îi sunt foarte îndatorat tatălui meu a cărui inimă de pastor și a cărui experiență teologică mi-au fost călăuze neprețuite. Trebuie să o menționez în mod special pe Eleanor Trotter care a avut ideea acestei cărți și care mi-a cerut să scriu. Era decisă, încă dintru început, să facă din această lucrare o sursă de sprijin și de speranță.

Le sunt extrem de îndatorat persoanelor care au fost dispuse să-și deschidă inima și să împărtășească durerea din viața lor. Mărturiile lor personale de la sfârșitul aceste cărți constituie exemple vii ale felului în care Dumnezeu ne oferă putere și mângâiere în mijlocul încercărilor și le apreciez nespus de mult pentru timpul acordat și strădania lor de a le scrie.

ȚEPUȘA DIN CARNE

În încheiere, le adresez, din adâncul inimii, un cuvânt de mulțumire celor dragi mie – soției mele, Marta, părinților mei și surorilor mele, Elisabeth și Ana –, ale căror sprijin și atașament mi-au fost de un real folos în perioadele dificile în care am avut parte de țepușe.

Pablo Martinez

Cuvânt-înainte

Încă de la primul paragraf din introducerea acestei cărți, am reușit să mă identific cu scopul ei – de a oferi îmbărbătare și speranță, răspunzând la câteva dintre cele mai dificile întrebări din viață.

Sunt convins că mulți dintre noi s-au întrebat nu de puține ori: „Dacă chiar *există* un Dumnezeu al dragostei, atunci de ce există atâta suferință în lume?” Pablo Martinez, cu experiența propriilor sale „țepușe”, nu formulează răspunsuri banale, ci realizează un comentariu echilibrat, documentat și fundamentat pe Scriptură despre tot felul de suferințe.

Se apleacă atent asupra țepușelor îndurate de Pavel de-a lungul vieții sale de ucenic al lui Cristos și interpretează aceste țepușe ca pe o pierdere – fie a sănătății, a unui membru, a libertății sau a unei persoane dragi –, analizând și emoțiile care rezultă, ca de pildă mânia, depresia sau anxietatea. Ilustrează toate acestea cu povestea unor personaje din Biblie, precum Iov, Iacov și David.

E necesar, spune el, să confruntăm aceste emoții, nicidecum să le alimentăm, fapt care duce nu de puține ori la relații tensionate, ba chiar frânte, cu cei din familie și cu cei dragi. Se spune că, pentru a avea cât de cât habar de suferința altuia, trebuie să ne

punem o țară în papucii lui, evitând să-i ținem predici răsuflate care, în cele din urmă, s-ar putea dovedi chiar supărătoare! Ceea ce așteaptă oamenii în primă instanță este să își exprime durerea, nu să și-o explice.

În *Jurnalele sale*, filosoful danez Søren Kierkegaard spunea: „Viața poate fi înțeleasă numai privind înapoi, dar trebuie trăită privind înainte.” Cât de adevărat! Nu de puține ori, atunci când privim în urmă la vremurile grele din viața noastră, ne dăm seama cât de multe am învățat atunci. Când am devenit creștin, am învățat că nu contează atât de mult *ceea ce ni se întâmplă* efectiv, cât felul în care *tratăm* ceea ce ni se întâmplă. Acest lucru este cu puțință numai dacă ne încredem în Dumnezeu, chiar și atunci când nu înțelegem.

Pablo Martinez spune că „felul în care ne raportăm la spiniile din viața noastră este cea mai bună «predică» pe care o putem rosti”, iar cartea se încheie cu câteva mărturii emoționante care ilustrează ideea aceasta într-un mod admirabil.

Sunt convins că *Țepușa din carne* se va dovedi un sprijin deosebit pentru cei care suferă din cauza țepușelor proprii, ca și pentru cei care doresc să le ofere ajutor și mângâiere.

Fiona Castle
iunie 2007

Introducere

„Ne-am pierdut sănătatea, dar nu și bucuria; ne-am pierdut părul, dar nu și zâmbetul; ne pot lua viața, dar nu și speranța.” Aceste cuvinte pe cât de limpezi, pe atât de ferme mi-au fost adresate de o femeie al cărei soț se lupta, de mai mulți ani, cu cancerul. Pe chipul ei se citea oboseala extremă, dar nu amărăciunea; durerea, dar nu melancolia. Era rănită de o țepușă, dar nu era înfrântă. În timp ce îmi vorbea, mă gândeam: „Oare cum poate femeia aceasta îndurerată să lupte și să accepte? Oare știe vreo «taină» care o ajută să înfrunte suferința *cronică* – având multiple manifestări – cu demnitate și cu tărie?” Și deodată mi-a trecut un gând prin minte: felul în care ne raportăm la spinii din viața noastră este cea mai bună «predică» pe care o putem rosti. Nu este oare adevărat că felul în care a trăit Isus, cu țepușa crucii – din Ghetsimani și până în clipa morții – este cea mai neobișnuită regulă de conduită morală din viața Lui exemplară?

Cuvintele și atitudinea femeii despre care tocmai am vorbit surprind perfect scopul acestei cărți: de a ne îndrepta atenția asupra luminii speranței, nu asupra întunericului încercării; de a vorbi despre victorie, nu despre înfrângere; de a nu fi paralizați de veninul țepușei, ci întăriți de antidotul supranatural al harului.

Pe scurt, această carte nu tratează suferința în primul rând, ci puterea lui Cristos, care ne face „mai mult decât biruitori” în mijlocul oricărei încercări. Însă mare atenție la triumfalism: acesta nu își are locul aici. Să fii mai mult decât biruitor nu înseamnă să ai o formulă magică prin care să scapi de țepușe sau de durerea pe care o produc, ca în poveștile fantastice. Victoria se obține cu un preț de-a lungul drumului care duce, în cele din urmă, la acceptare senină și la manifestarea puterii lui Cristos care este desăvârșită în slăbiciunea noastră. Urmând această cale, suntem transformați din punct de vedere emoțional și spiritual. Nu vom mai fi aceiași când vom descoperi că o tragedie poate fi și o oportunitate, că putem fi victime sau eroi în funcție de felul în care ne raportăm la criză, că noaptea neagră este împănată cu stele.

Cartea de față își propune să aducă îmbărbătare și speranță, încercând să răspundă la întrebări foarte practice. Menționând aceste întrebări, vom anticipa câteva dintre ideile sale de căpătâi:

- Care a fost acel lucru tainic care i-a dat lui Pavel puterea de a-și transforma slăbiciunea în dar? Vom afla în ce fel țepușa i-a amintit mereu nu atât de propria sa *insuficiență*, cât de deplina *suficiență* a lui Cristos.
- Ce este acceptarea și ce nu? Cum putem avea o perspectivă matură și biblică asupra „armelor de căpătâi” care ne ajută să vedem țepușa cu alți ochi și să ne gândim la aceasta într-un mod pozitiv? A accepta înseamnă a ajunge la convingerea fermă că Dumnezeu Se poate folosi de viața mea nu doar *în ciuda* țepușei mele, ci chiar *prin intermediul* ei.
- Cum ne ajută harul în mod concret să învingem țepușa? Harul ne modelează reacțiile naturale, precum mânia, anxietatea, stima de sine scăzută și depresia. Dar, mai presus de orice, harul este suma resurselor supranaturale care ne dă puterea să luptăm înarmați cu puterea dumnezeiască.

- Ce am putea face ca să recuperăm sensul vieții și să evităm amărăciunea? Ce înseamnă „fericirea” pentru creștini? Harul ne schimbă perspectiva asupra țepușei, dar și perspectiva asupra vieții în general. Pavel a învățat nu doar să accepte, ci și un nou set de priorități.

Îngăduiți-mi să închei această introducere cu un cuvânt personal care nădăjduiesc că îl face pe cititor să se simtă mai aproape de autor. Nu scriu de pe poziția rezervată, comodă și dezinteresată a unuia care abia dacă a cunoscut suferința. Încă de la optsprezece ani sufăr de o afecțiune oculară: glaucom juvenil. Am fost supus de atunci unui număr de douăsprezece intervenții chirurgicale la ochi. Am o deficiență de vedere care îmi este un nedorit „tovarăș” de drum. Chiar astăzi, la încheierea acestei cărți, prevăd inevitabil o altă intervenție chirurgicală. De țepușă nu am scăpat, însă, gândindu-mă la toată viața mea, încă de la început, văd limpede călăuzirea nedezmințită și purtarea de grijă pe care mi le-a oferit Dumnezeu. Știu din experiență că Domnul este Păstorul meu dintotdeauna, dar mai cu seamă atunci când trec prin valea umbrelor vieții, pentru că umbra Lui, umbra Celui Atotputernic este cea care mă păzește.

În Cristos, slăbiciunea mea este tărie. Iată de ce cred cu fermitate în promisiunea din Iacov 1:12:

Ferice de cel ce rabdă ispita. Căci, după ce a fost găsit bun, va primi cununa vieții pe care a făgăduit-o Dumnezeu celor ce-L iubesc.

Aceasta este dorința mea adâncă și rugăciunea mea pentru cititorii acestei cărți.

Pablo Martinez
iunie 2007

1. Țepușa lui Pavel și țepușa noastră: cum să-ți identifiți dușmanul

*[...] mi-a fost dat un țepuș în carne, un sol al Satanei,
ca să mă pălmuiască (2 Corinteni 12:7).*

Când vei cerceta cu băgare de seamă
Ce-ai trăit până acum, vei pricepe
Lucruri pe care nu le-ai priceput înainte,
Așa cum, ațintindu-ți privirea spre cer,
Ajungi să descoperi rând pe rând mii de stele
Acolo unde, până deunăzi, doar întuneric putea fi văzut.¹

Bucuria nețărnută a unor părinți tineri la venirea pe lume a primului lor copil este spulberată de faptul că odrasla lor s-a născut cu o infirmitate motorie cerebrală. O mămică de 30 de ani trebuie să renunțe la cariera sa abia începută în învățământ, după îndelungi ani de studii, din cauza unei afecțiuni degenerative a retinei. Un bărbat de 45 de ani încearcă să-și găsească un sens în viață, după ce ajunge într-un scaun cu roțile în urma unui accident rutier stupid. Luptă împotriva amărăciunii și a resentimentelor care îl devorează și îi este greu să-l ierte pe șoferul

beat care i-a distrus viața pentru totdeauna. Părinții unui tânăr dependent de narcotice și cu o tulburare de personalitate sunt epuizați și frânți din cauza problemelor create de fiul lor, trăind într-un abis nesfârșit al durerii.

Sunt oameni reali pe care i-am întâlnit și pe care am încercat să-i ajut în ultimii ani. Cu toții – inclusiv familiile lor – au ceva în comun: s-au simțit la un moment dat neputincioși, înfrânți, dezorientați și slabi în fața traumelor care le-au zguduit în mod neașteptat viața. Toți au luptat încercând să-și învingă și să-și accepte țepușele: perioade lungi – poate chiar nesfârșite – de suferință generată de boală, de dizabilități, de probleme familiale sau relaționale grave sau chiar de persecuții pentru credință, cu tot ce implică: exil, sărăcie, respingere, discriminare. Călătoria lor prin „noaptea neagră a crizei” a fost lungă, ba chiar sinuoasă câteodată. Însă, pas cu pas, au găsit lumină și speranță. Faptul că le-am urmărit parcursul a fost pentru mine un prilej de încurajare și de îmbărbătare.

Ce este o țepușă?

Trebuie întâi să definim termenii discuției pentru că tema suferinței este extrem de vastă. La ce fel de încercare ne gândim, atunci când vorbim despre țepușă? Definiția pe care o folosesc aici nu este exclusivă. Pot exista și alte abordări, dar niciuna nu ne aduce ceva în plus. Definiția „țepușei” pe care o propun eu este călăuzită de două modele fundamentale: pe de-o parte, informația de primă mână pe care o prezintă Pavel în 2 Corinteni 12:7–10. Analiza detaliată și progresivă a acestui pasaj bogat va constitui structura de rezistență a cărții. Experiența apostolului, prezentată în Scriptură, constituie baza necesară tratării *obiective* a acestei teme. Doresc însă să introduc și un element *subiectiv*: propria mea suferință de mai bine de 25 de ani, alături de cea a multora dintre pacienții mei ale căror experiențe de viață, împărțășite

Apendice 1: Mărturii personale

Ana, din Madrid

Țepușa

Îl așteptam pe cel de-al treilea bebeluș. După cum arătau ecograful și analizele prenatale pe care le-am făcut în perioada de sarcină, lucrurile mergeau strună, iar băiețelul nostru trebuia să se nască sănătos. Perioada de așteptare dinaintea nașterii s-a scurs cu bine, iar nașterea a avut loc fără complicații, dar, când s-a născut copilul, la două sau trei minute după ce i-am văzut chipul drăgălaș, am avut sentimentul acut că lucrurile merg prost. Nimeni nu mi-a spus nimic, însă privirile moașei și câteva remarci de-ale ei au fost suficient de grăitoare.

Au început să vină medicii să consulte copilașul, iar, după câteva minute, am fost informați că nu este bine, fără să ni se dea vreo explicație. În cele din urmă, în sala de nașteri a apărut și un pediatru care ne-a informat că băiețelul nostru avea câteva malformații asociate, probabil, cu alte complicații ale organelor interne, ceea ce era grav și impunea o intervenție chirurgicală, și că urma să știe mai multe după ce va primi rezultatele analizelor.

De atunci, totul a început să se complice și mai mult. Micuțul nostru a suferit o intervenție chirurgicală de urgență în primele

sale 24 de ore de viață și, timp de o lună și jumătate după intervenția chirurgicală, viața îi atârna de un fir de ață. Nu reacționa; cicatricile chirurgicale nu i se vindecau. A stat la reanimare două săptămâni și fiecare vizită pe care o făceam acolo era pentru mine o prevestire că oricând se putea întâmpla ceva mai rău: putea să moară. În toată această perioadă, au fost clipe în care ne pregăteam psihic pentru înmormântarea fiului nostru. La un moment dat, după operație, chirurgul ne-a spus: „Medicina nu este o știință exactă; nu știm precis ce are fiul dumneavoastră, doar că lucrurile nu merg așa cum trebuie; ceva ne scapă, organismul slăbește și am niște temeri în privința lui. Dacă sunteți credincioși, tot ce vă mai rămâne de făcut este să vă rugați.” Soțul meu l-a întrebat: „Vreți să spuneți deci că va muri?” Răspunsul a venit prompt: „Tot asta încerc să vă spun de la început.”

De când a ieșit din spital, la vârsta de aproape două luni, și până acum, fiul nostru a fost operat de opt ori. Nici acum nu este bine și ne întrebăm încă îngrijorați cum se va dezvolta și dacă va fi un băiețel normal din punct de vedere fizic. Iar cursa cu obstacole nu s-a terminat încă. Acum așteaptă să fie iarăși operat, deși nu este în pericol și duce o viață normală.

Primele reacții

Imediat după naștere și câteva zile apoi am trăit un soi de confuzie și sentimente de durere copleșitoare. Confuzie, pentru că nu aveam suficiente informații și ne temeam pentru viața lui. Era nevoie de o intervenție rapidă și de o mulțime de investigații, iar de așteptat mi se părea imposibil. Simțeam o durere copleșitoare care ne afecta atât de mult încât ne gândeam că băiețelul va muri. Îmi amintesc că am plâns câteva zile în șir; eram atât de copleșită încât trăiam parcă într-un coșmar. Imediat după naștere a fost dus la secția de reanimare pentru copii și insistam să mă lase să-mi văd copilașul, să-l ating și să-l îmbrățișez, pentru că simțeam că,

Apendice 2: Tipuri de țepușe

Schița de mai jos nu este altceva decât un punct de reper cu valoare ilustrativă și nu își propune să inventarieze toate țepușele care există. Este doar un mic eșantion care reflectă în principal experiența mea de peste treizeci de ani în calitate de psihiatru și de lider laic/prezbiter. Această listă are menirea de a lărgi cu încă câteva tipuri sfera țepușelor pomenite în primul capitol, mai cu seamă cele legate de afecțiuni. Cititorul poate adăuga orice fel de situație legată de o suferință cronică sau recurentă care are trăsăturile pe care le-am indicat.

Boli fizice cronice

Ele pot fi:

- Degenerative: scleroză multiplă, boala Parkinson, afecțiuni musculare (distrofii), alte maladii neurologice.
- Invalidante: afecțiuni care determină pierderea auzului, anumite forme de diabet, insuficiență renală care necesită dializă, boli cardiace cronice, boli reumatismale severe care îngreunează mobilitatea etc.
- Recurente sub formă de crize: epilepsie, malarie.

Apendice 3:

Glosar de termeni medicali

Bruceloză – boală bacteriană întâlnită mai ales la bovine și care cauzează puseuri febrile intermitente.

Conceptul de sine – imaginea sau percepția mentală pe care o are cineva despre sine.

CT – tomografie computerizată, care folosește razele X ca să reconstituie imaginea interiorului corpului.

Ependinom – tumoră a celulelor care susțin celulele nervoase din creier și din măduva spinării.

Hemiplegie – paralizie a unei părți a corpului.

Hidrocefalie – lichid în exces, acumulat în creier.

Medicamente psihotrope – medicamente care afectează starea mentală a persoanei.

Mielogramă – investigație cu raze X, folosită la detectarea anomaliiilor coloanei vertebrale, ale măduvei spinării și ale zonelor învecinate.

Radiația stereotactică – folosirea unui sistem computerizat pentru îndreptarea fasciculelor de radiații foarte bine focalizate, direct pe tumorile cerebrale.

Note

Capitolul 1. Țepușa lui Pavel și țepușa noastră: cum să-ți identifiți dușmanul

1. Poem anonim citat de Albert Schweitzer în biografia sa (Jean Pierhal, *Albert Schweitzer, la vide de un hombre bueno*, Barcelona, Editorial Noguer, 1955, p. 75).
2. Se estimează că, în prezent, în Spania, rata supraviețuirii bolnavilor de cancer este de 64%. Sursa: interviul cu dr. José Ramón Germá, directorul Secției de oncologie a Spitalului General din Catalonia, în *La Vanguardia*, 15 martie 2007, p. 80.
3. Se estimează că, în prezent, numărul creștinilor persecutați este de 200 de milioane, iar alte 350 de milioane sunt ținta diverselor tipuri de discriminare și de limitări ale libertății, după cum arată Comisia pentru libertate religioasă din cadrul Alianței Evanghelice Mondiale.
4. O lucrare dedicată acestei teme este cea a lui Paul Marshall, *Their Blood Cries Out – The Untold Story of Persecution Against Christians in the Modern World*, Word Publishing, 1997.
5. Jean Calvin, *Calvin's Commentary, Corinthians* (vol. VII), Grand Rapids, Eerdmans, 1948, p. 377.
6. William Barclay, *The Letters to the Corinthians*, Scotland, Saint Andrew Press, 1961, p. 287.
7. John Stott, *Calling Christian Leaders*, Leicester, Inter-Varsity Press, 2002, p. 54–55.
8. În anumite patologii ale corneei, se formează, în mod recurent, chisturi mici pline cu lichid care sunt foarte dureroase și care conduc la o stare de epuizare fizică și afectivă.